

2.2. Salīdzina klātienē vai dokumentētos materiālos .. kultūras mantojuma (materiālā, nemateriālā, digitālās kultūras) vērtības, to transformācijas

2.5. Kritiski vērtē Latvijas kultūras kanonu

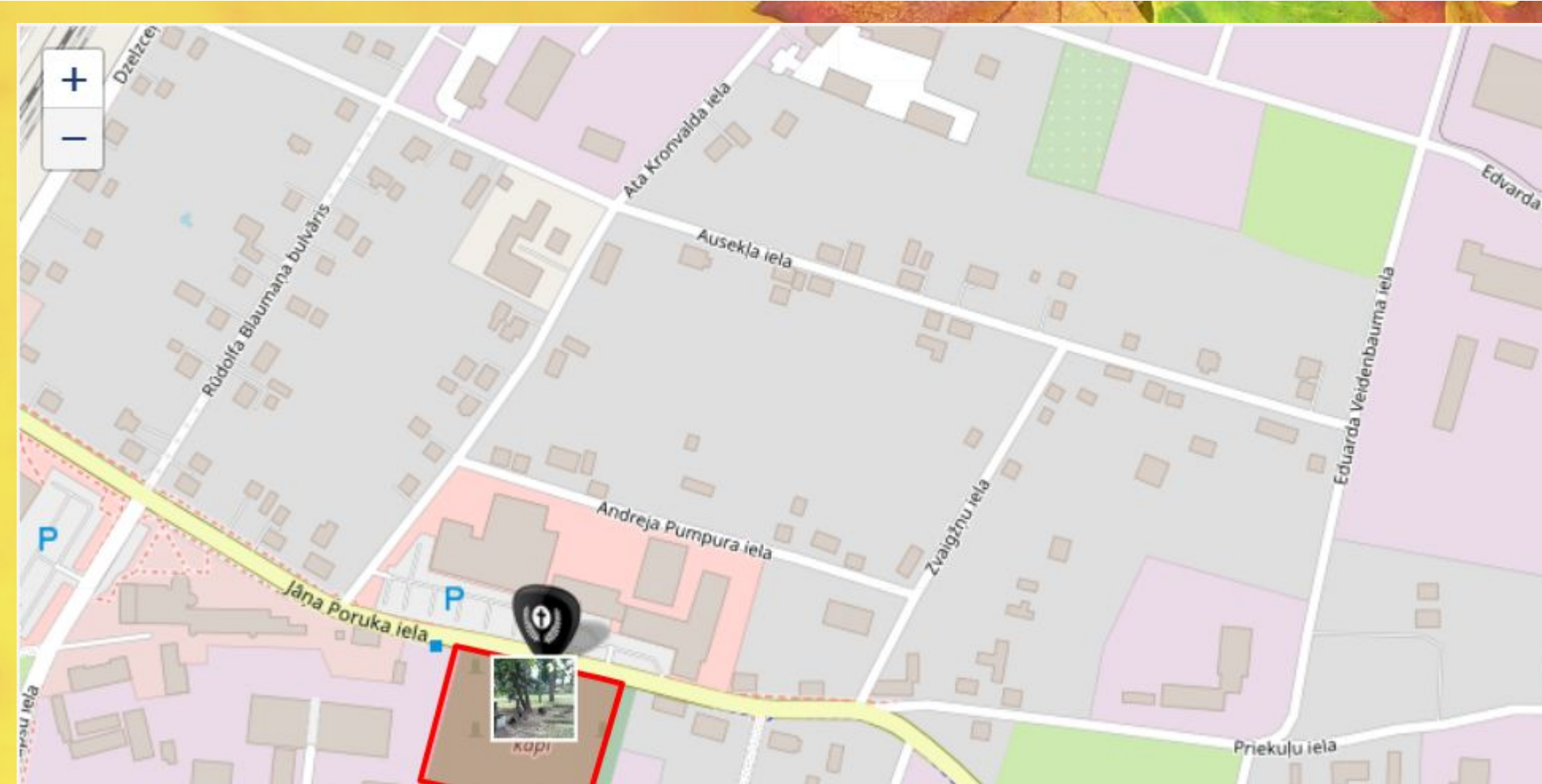
4. pielikums
Ministru kabineta
2019. gada 3. septembra
noteikumiem Nr. 416

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā mācību jomā

Jānis Poruks
a savu meitiņu Karmenu -Tat-
janu 1907. g. Cēsis.

<https://www.filmas.lv/movie/1318/> 1:06-1:07

Blaumaņa bulvārī zāgēs papeles

IETEIKT

TVĪTOT

DALĪTIES

NOSŪTĪT

Cēsu pilsētas ainavu arhitekts Jānis Sirlaks apliecināja, ka šāds iesniegums ar votāju parakstiem saņemts, un jau tuvākajā laikā sāksies papeļu zāgēšana. Esot aktuāls jau vairākus gadus. Domes apstādījumu aizsardzības padome janvārī atbalstījusi koku nozāgēšanu. J. Sirlaks apstiprināja, ka koki ir ļoti sliktā stāvoklī, mūžs esot aptuveni 70 gadu, un šie koki jau sasnieguši savu maksimumu, jo stādīt koku bēdīgo stāvokli apliecinājusi arī viena no firmām, ar kuru bijusi sākotnējā vienošanās par papeļu zāgēšanu.

bulvāris vīriešu dzimtes

2. deklinācijas lietvārds

Plata, ar kokiem apstādīta iela.

Rūdolfa Blaumaņa bulvāris – no 1928.gada

TV-NET

Klik

Ziņas

Sports

Financenet

Sejas

Planēta

Egoiste

Auto

TV

Receptes

Pie mums Tavas paciņas ir drošā temperatūrā un labi aprūpētas.

smartpost.lv

TVNET > Planēta > Klimats

Blaumaņa bulvāris pārtop

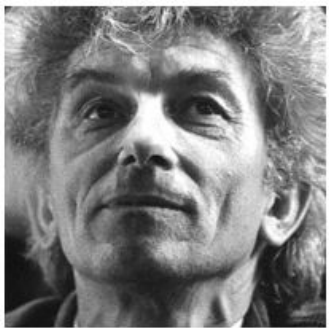

Jānis Gabrāns, Druva

2008. gada 4. marts 07:59

Lūdzu, ņemiet vērā, ka raksts ir vairāk nekā piecus gadus vecs un ir pārvietots uz mūsu arhīvu. Mēs neatjauninām arhīvu saturu, tāpēc var būt nepieciešams meklēt jaunākus avotus.

Papeļu alejas izzāgēšanas peripetijas Cēsīs, Rūdolfa Blaumaņa bulvārī, kas ilga divus gadus, tuvojas noslēgumam. Domes ainavu arhitekts Jānis Sirlaks pastāstīja, ka noslēdzies iepirkums gan par papeļu nozāgēšanu, gan par liepu stādīšanu bulvārī.

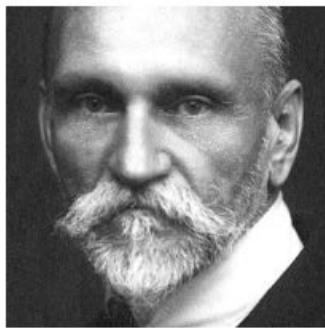
Imants Ziedonis

Ojārs Vācietis

Kārlis Skalbe

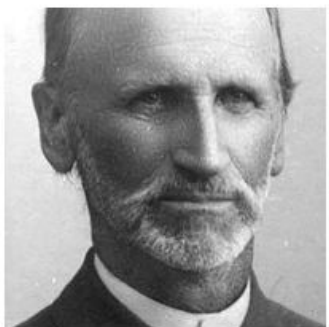
Rainis

Jānis Poruks

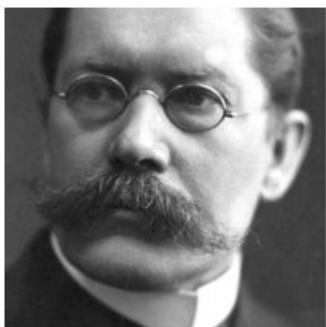
Latviešu valodas
vārdnīca

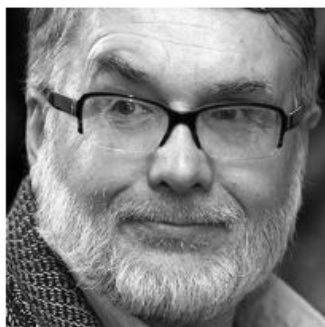
Brāļi Kaudzītes

Regīna Ezera

Rūdolfs Blaumanis

Uldis Bērziņš

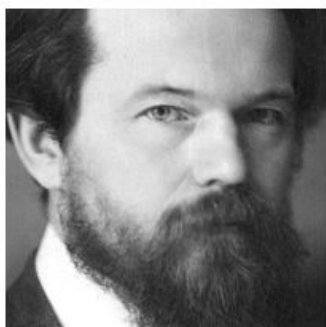
Vizma Belševica

Eriks Ādamsons

Aleksandrs Čaks

Jānis Jaunsudrabiņš

Vai Rūdolfis Blaumanis ir “dzīvs”? (1863-1908)

Rūdolfā Blaumaņa literārās prēmijas 19. konkurss

Rūdolfā Blaumaņa memoriālais muzejs „Brakī”, Madonas novada Ērgļu apvienības pārvalde, biedrība „Rūdolfā Blaumaņa kultūrvēsturiskais mantojums” aicina 7.–9. klašu skolēnus un vidusskolu, ģimnāziju, vidējo profesionālo un speciālo mācību iestāžu audzēkņus piedalīties rakstnieka [Rūdolfā Blaumaņa](#) literārās prēmijas 19. konkursā.

Darbi jāiesūta līdz 2023. gada 20. oktobrim. Ar piedāvātajām konkursa tēmām un nolikumu var iepazīties [ŠEIT](#).

Interpretācija – izprast un
lietot jeb interpretēt

interpretatio – izskaidrošana,
iztulkošana; izpratne

Interpretācijas
izpratne

Galvenās tendences Rūdolfā Blaumaņa darbu interpretācijā Latvijas teātrī 2005.-2010.gadā
Rasas Bruzgules bakalaura darbs

Teātrī – interpretācija, džezā – improvizācija.
Mākslas darba interpretācija kā teātra valoda
<https://satori.lv/article/makslas-darba-interpretacija-ka-teatra-valoda>

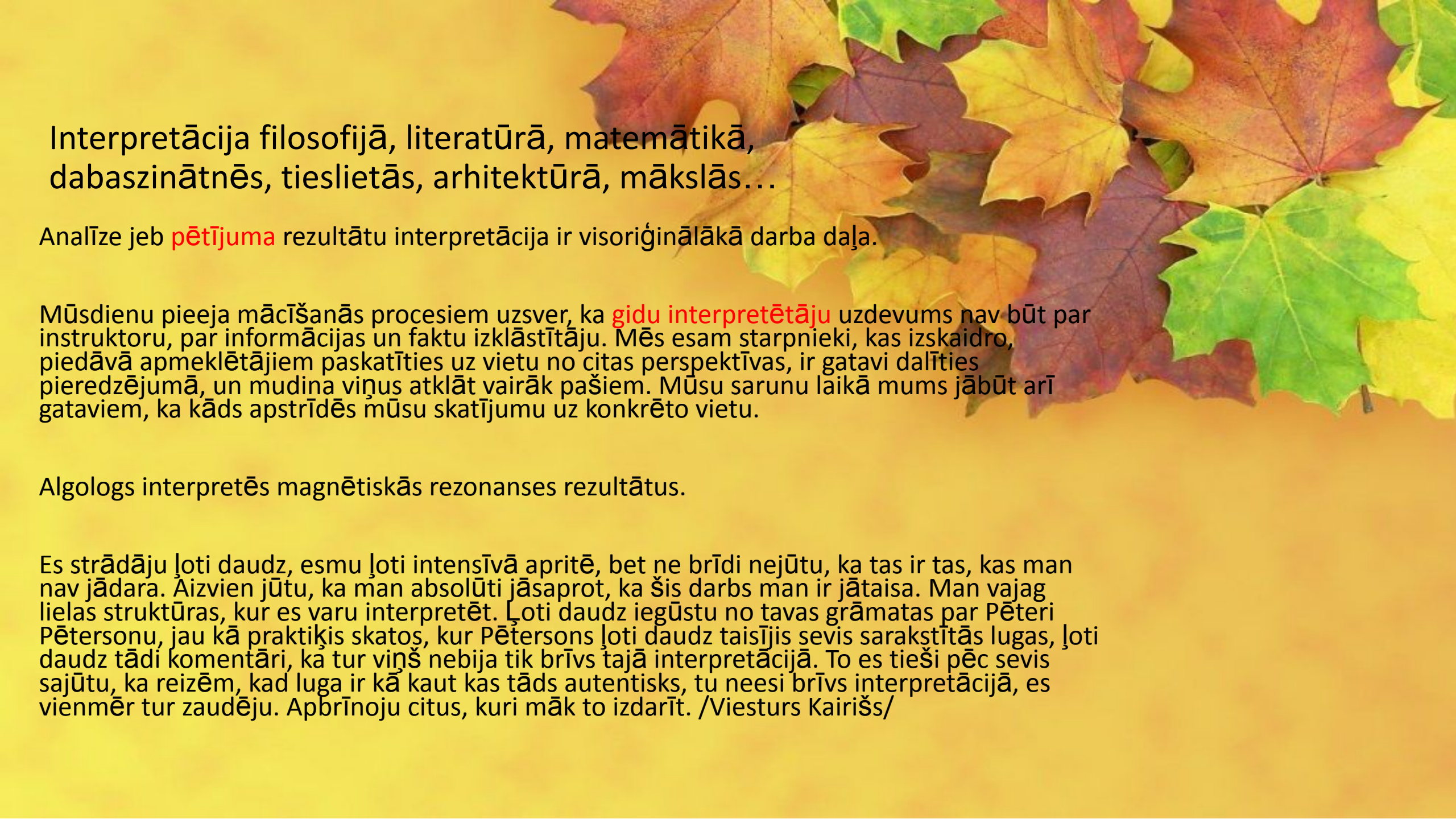
Ilmārs Šlāpins: Par tiem gadījumiem, kad **kāds mākslinieks ir radījis darbu, bet trupa vai režisors ar to dara, ko grib.**

Gundega Laiviņa: **Jā, tā ir interpretācija**, ja tāds bija jautājums.

Mārtiņš Eihe: režisora redzējums ļoti bieži nesakrīt ar autora iedomāto. **Nav iespējams neinterpretēt.**

Salīdzina dažādu režisoru vienas lugas vai līdzīgas tematikas iestudējuma interpretācijas. /Vispārējās vidējās izglītības standarts. Augstākais apguves līmenis. 1.11/

Interpretācija filosofijā, literatūrā, matemātikā,
dabaszinātnēs, tieslietās, arhitektūrā, mākslās...

Analīze jeb **pētījuma** rezultātu interpretācija ir visoriģinālākā darba daļa.

Mūsdienu pieeja mācīšanās procesiem uzsver, ka **gidu interpretētāju** uzdevums nav būt par instruktoru, par informācijas un faktu izklāstītāju. Mēs esam starpnieki, kas izskaidro, piedāvā apmeklētājiem paskatīties uz vietu no citas perspektīvas, ir gatavi dalīties pieredzējumā, un mudina viņus atklāt vairāk pašiem. Mūsu sarunu laikā mums jābūt arī gataviem, ka kāds apstrīdēs mūsu skatījumu uz konkrēto vietu.

Algologs interpretēs magnētiskās rezonanses rezultātus.

Es strādāju ļoti daudz, esmu ļoti intensīvā apritē, bet ne brīdi nejūtu, ka tas ir tas, kas man nav jādara. Āizvien jūtu, ka man absolūti jāsaprot, ka šis darbs man ir jātaisa. Man vajag lielas struktūras, kur es varu interpretēt. Ļoti daudz iegūstu no tavas grāmatas par Pēteri Pētersonu, jau kā praktiķis skatoš, kur Pētersons ļoti daudz taisījis sevis sarakstītās lugas, ļoti daudz tādi komentāri, ka tur viņš nebija tik brīvs tajā interpretācijā. To es tieši pēc sevis sajūtu, ka reizēm, kad luga ir kā kaut kas tāds autentisks, tu neesi brīvs interpretācijā, es vienmēr tur zaudēju. Apbrīnoju citus, kuri māc to izdarīt. /Viesturs Kairišs/

Teātra mākslas izteiksmes līdzekļi

Aktiermeistarība, režija, scenogrāfija, muzikālais noformējums...

<https://ltds.lv/lv/spelmanu-nakts-2022-2023/nominacijas/>

kostīmi, gaismu partitūra/video projekcijas, kustības

Teātra mākslas izteiksmes līdzekļi

Aktiermeistarība, režija, scenogrāfija, muzikālais noformējums...

<https://ltds.lv/lv/spelmanu-nakts-2022-2023/nominacijas/>

kostīmi, gaismu partitūra/video projekcijas, kustības... telpa

1) Lugas “Pazudušais dēls” interpretācijas Latvijas profesionālajā teātrī – radoša datu interpretācija

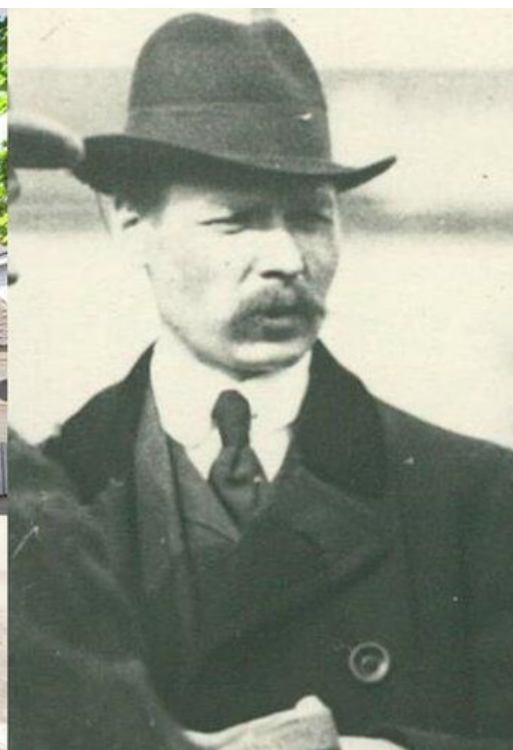
<https://docs.google.com/document/d/1UBD6venqcMhvOjJ2K4yjeoq643XQ8fdo/edit>

2) Salīdzini 2002. un 2017.gada iestudējumu interpretāciju: kādi teātra mākslas izteiksmes līdzekļi lietoti; kāda ir iestudējuma veidotāju radošā koncepcija?

3) Tava interpretācija, izteiksmes līdzekļi lugas mūsdienīgam iestudējumam.

Valmieras novada pašvaldībā izveidotā “Ielu nosaukumu izpētes un izvērtēšanas darba grupa” ir izvērtējusi Valmieras novadā esošo ielu nosaukumu atbilstību mūsdienu politiskajai iekārtai un situācijai.

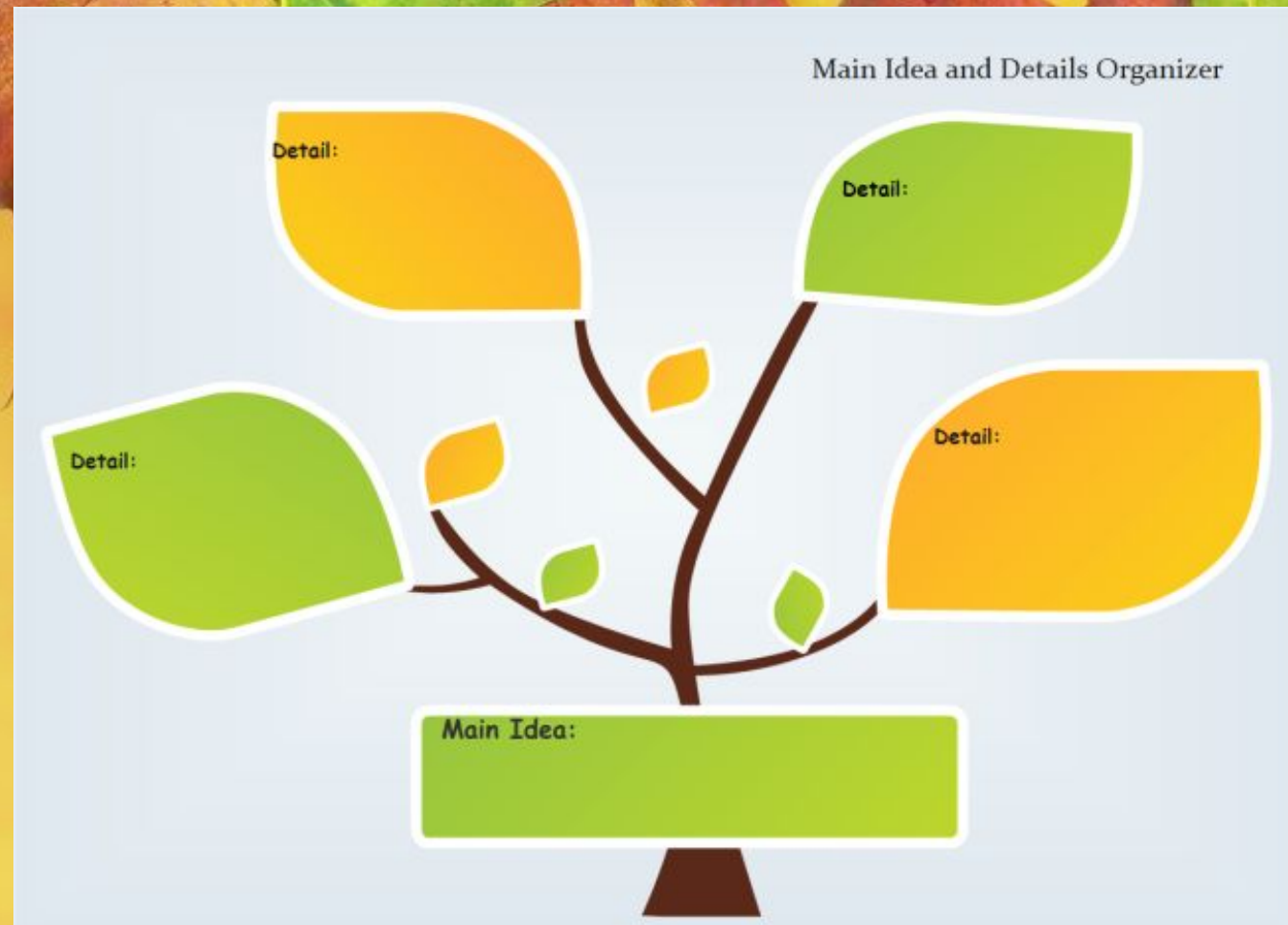
Kopumā eksperti izpēti veica deviņām ielām Valmieras novadā: Pleskavas, Andreja Upīša, Leona Paegles, Linarda Laicena un Riharda Gredzena ielām Valmierā; Jāņa Vintēna ielai Burtniekos, Pionieru ielai Valmiermuižā, Oktobra ielai Matīšos un Uzvaras ielai Sedā, lai sniegtu profesionālus argumentus nosaukumu maiņai vai pamatojumu seno nosaukumu

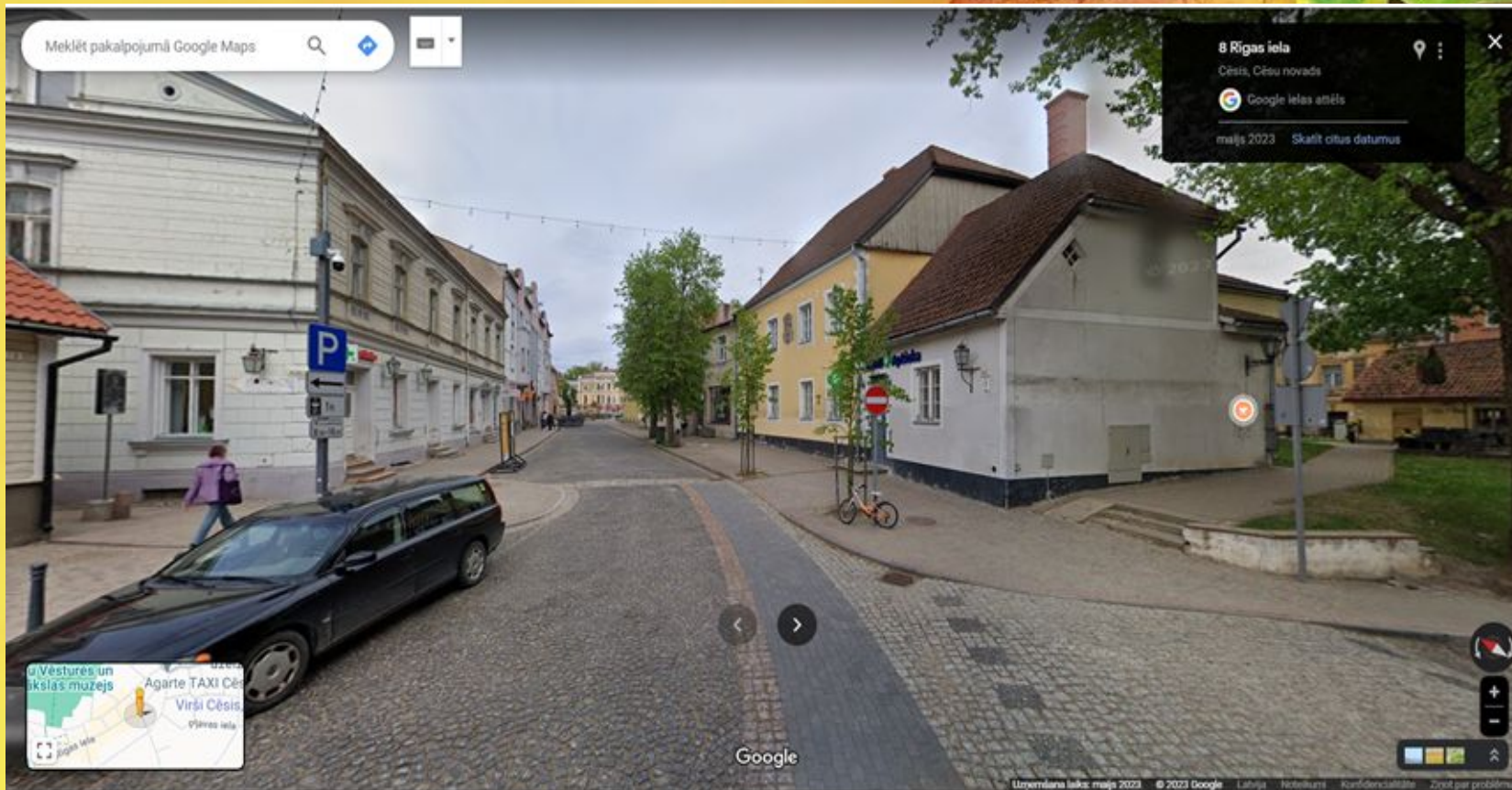
Adreses piešķir un ar lēmumu apstiprina pašvaldības (pilsētu un novadu domes vai pašvaldību kompetentās institūcijas). Pašvaldības par piešķirtajām vai mainītajām adresēm informē Valsts zemes dienestu reģistrēšanai Valsts adrešu reģistrā. Pašvaldībām, piešķirot vai mainot adresācijas objekta (ēkas, ielas, ciema, mazciema) nosaukumu, jāievēro ne tikai **Adresācijas noteikumos** minētās prasības, bet arī Valsts valodas likumā un **Vietvārdu informācijas noteikumos** minētās prasības. Pašvaldībām ir pienākums iesniegt Valsts valodas centrā saskaņošanai lēmumu projektus par oficiālo vietvārdu piešķiršanu vai maiņu. Valsts valodas centrs tos izvērtē atbilstoši noteikumos paredzētajiem kritērijiem un sniedz atzinumus par lēmumu projektu atbilstību vai neatbilstību vietvārdu informācijas noteikumu prasībām.

Vienā no objektiem klausoties,
domājot izvēlies vienu faktu,
personību u.c., kuru pētīsi vairāk un
kura palīdzēs izveidot **Rūdolfā
Blaumaņa laika kultūrvēsturisko
ainavu!**

Paldies, **Elīna Riemere**,
Cēsu Centrālās bibliotēkas
novadpētniecības bibliogrāfe

Balstoties uz skolotāja Maksa Puriņa atmiņām, R. Blaumanis pirmo reizi
Cēsīs ierodas 1897. gada vasarā.

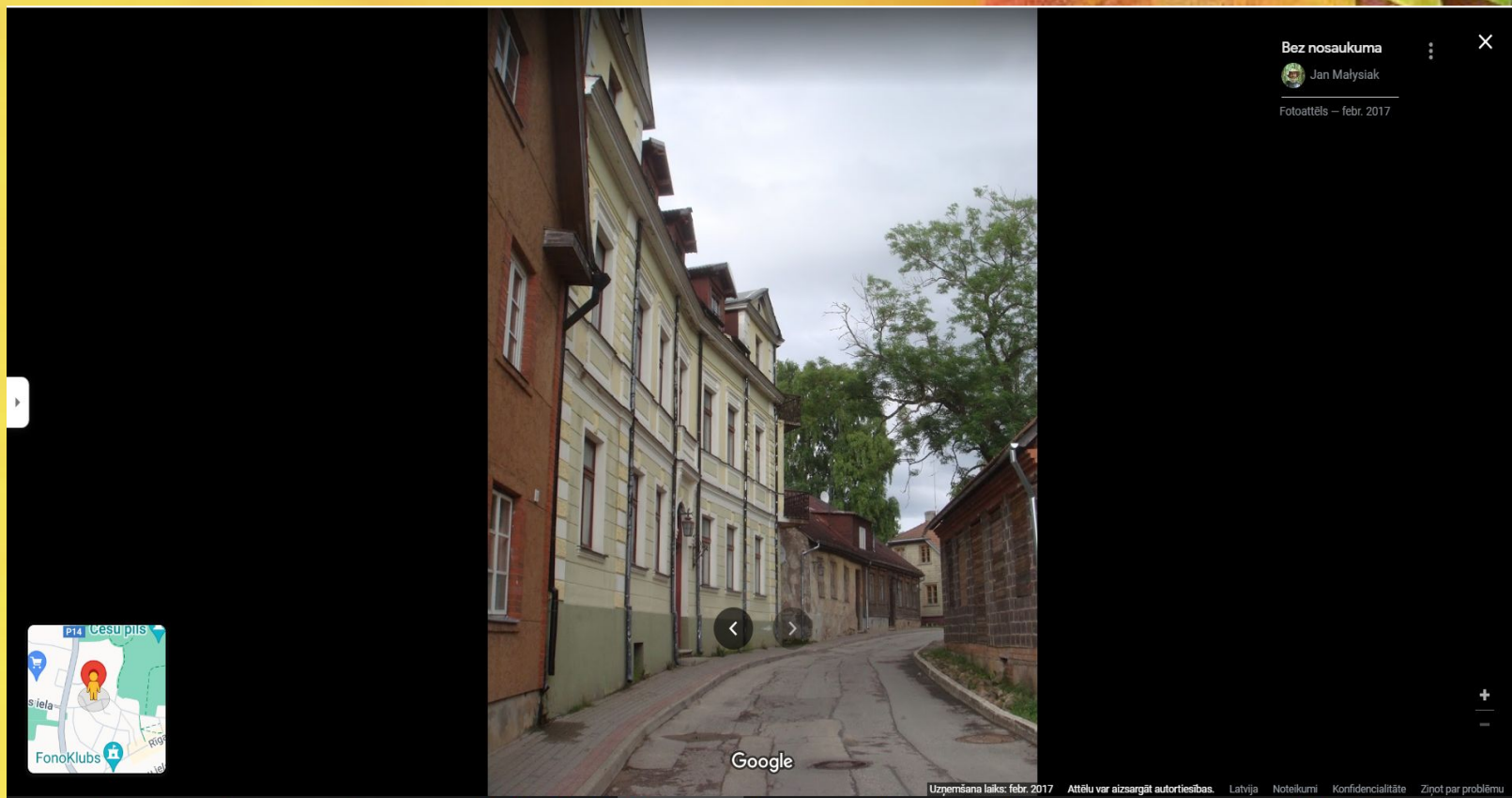
Rūdolfs Blaumanis bija gan darba, gan privātas attiecības ar grāmatizdevēju Jāni Ozolu, kam Cēsīs piederēja grāmatu spiestuve (Rīgas iela 5, plāksne uz ēkas)

Cēsu Viesīgās biedrības amatierteātra kolektīvā tika nolemts uzvest R. Blaumaņa „Pazudušo dēlu” un pašu autoru uzaicināt par režisoru.

Mikustēvu tēloja grāmatu iespiedējs Liepiņš, Roplaini pats R. Blaumanis, Krustiņa lomā – Arvīds Blaumanis, Roplainiete – V. Bērzona sievas māsa Hermīne Dances kundze, Matilde – Ernestīne Pētersone (Poruka). Arī pārējie aktieri bija Cēsu inteliģences pārstāvji.

Teātra mēģinājumi un izrāde notika uz Vācu dziedāšanas biedrības zāles skatuves, Rīgas ielā 24 1898. gadā. 28. jūnijā notikušajā izrādē piedalās arī aktrise Berta Rūmniece, kuru Blaumanis uzaicina no Rīgas.

Jānis Ozols vēlāk iegādājies arī namu Lielajā Katrīnas ielā 22, kurā, iespējams, viesojies arī R. Blaumanis.

PASTAIGĀ

CAURI GADSIMTIEM

Cēsu pils dārznieka Kārļa Veidenbauma divi mazdēli - Kārlis un Eduards - pievērsās dzejai. Ar viņu dzimtu Cēsīs saistās divi skolas nami: Draudzes skola pa ceļam uz Cēsīm un Cēsu apriņķa skola līdzās Jāņa baznīcai. Padomju gados autoremonta rūpnīcas celtniecības laikā Draudzes skolas nams nokļuva rūpnīcas teritorijas vidū, bet 19. gs. skola atradās pie lielceļa, kas veda uz Cēsīm. 1879. gadā brāļi no Veismaņu pagasta "Glāzniekiem" nākuši, tajā sāka pirmās skolas gaitas.

■KĀDREIZ.

Foto: NO CĒSU VĒSTURES UN MĀKSLAS MUZEJA

■TAGAD.

Foto: INDARS KRIEVIŅŠ

Rakstnieka brālis Arvīds Blaumanis, kurš ir studējis Baltijas skolotāju seminārā Kuldīgā, 1896. gadā atrada darbu Cēsu draudzes skolā (Šobrīd atrodas bijušās ARR rūpnīcas teritorijā.).

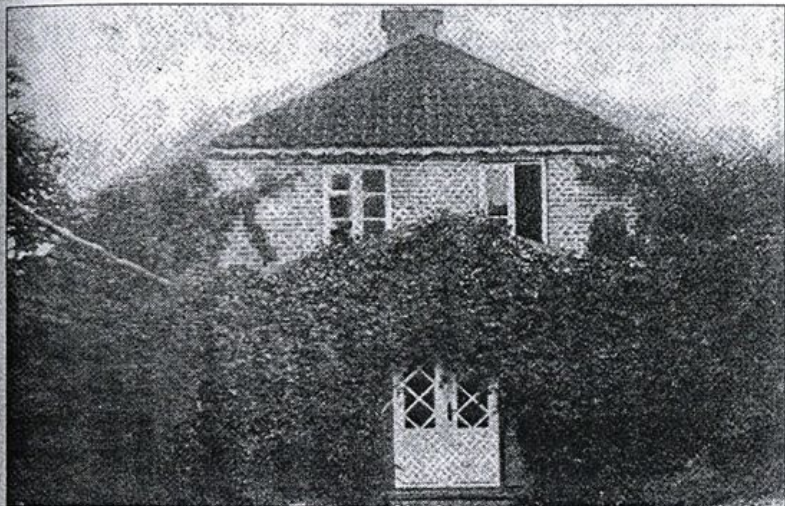
Darbā viņu pieņēma draudzes skolotājs, ērģelnieks Voldemārs Bērzons, kas ir arī viens no R. Blaumaņa iepazītajiem cilvēkiem Cēsīs, un līdz ar to R. Blaumanis ir biežs viesis viņa ģimenē un ģimenes mājā Piebalgas ielā 11 (tajā laikā – neliela dzeltena mājiņa)

Arvīdam Blaumanim izveidojas arī draudzīgas attiecības ar V. Bērzona sievasmāsu Ernestīni Pētersoni (vēlāk Poruka). Šī draudzība veicināja arī R. Blaumaņa iekļaušanos Cēsu sabiedriskajā dzīvē. Pētersonu ģimene dzīvoja Cēsu pierobežā, mājās „Lāči” (tagad Piebalgas iela 54).

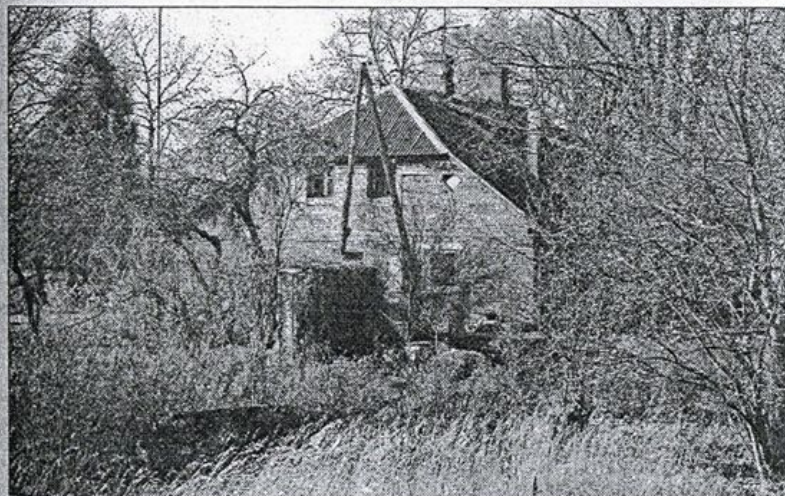
"Lāči"

PASTAIGĀ

■Kādreiz...

Foto: NO JĀŅA KRASTIŅA ARHĪVA

■Tagad...

Foto: AIVIS RIEKSTIŅŠ

Vēl pirms Ernestīne Pētersone satika Jāni Poruku, viņa pazina kādu citu latviešu rakstnieku. Viņi bija labi draugi, kurus vienoja kaisle uz teātra spēlēšanu, jautriem jokiem un labu literatūru. Par mīlētājiem viņi nekļuva. Cerības bija, bet...

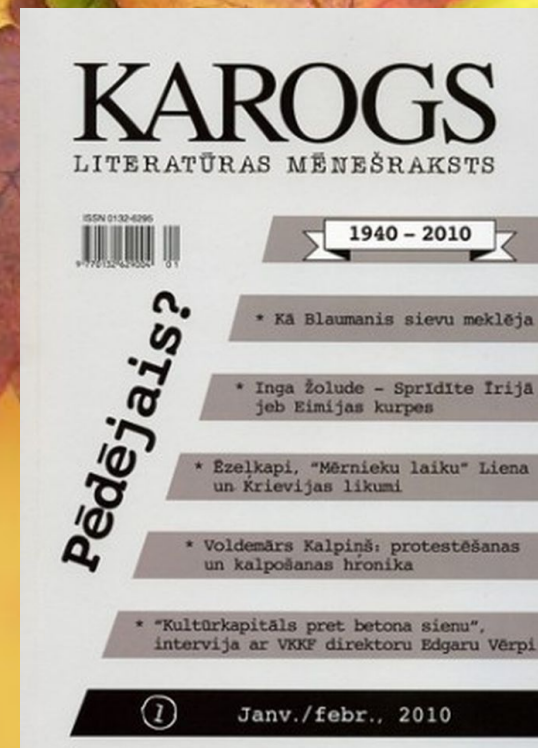
https://dspace.lu.lv/dspace/bitstream/handle/7/2136/atp_Majas_Viesis_2010_nr15_Blaumanis_Krekle.pdf?sequence=1

Pētersoniem bija 4 meitas, no kurām trīs bija jau Cēsīs guvušas ievērību ar savām sabiedriskajām aktivitātēm, – Matilde Bērzone (Voldemāra Bērzona sieva), Hermīne Dance (šķīrusies no sava vīra), Ernestīne Pētersone (kas vēlāk kļuva par dzejnieka Jāņa Poruka sievu). Taču laikā, kad pie Pētersoniem viesojas R. Blaumanis, Ernestīne vēl nav precējusies. Kā liecina Ernestīnes atmiņas, šī ilglaicīgā un biežā viesošanās ir beigusies ar bildinājumu, ko Ernestīne noraidījusi.

Saskaņā ar M. Puriņa atmiņām R. Blaumanis Cēsīs ciemojies līdz pat 1900. gadam, kad pārgāja uz Ērgļiem par skolotāju.

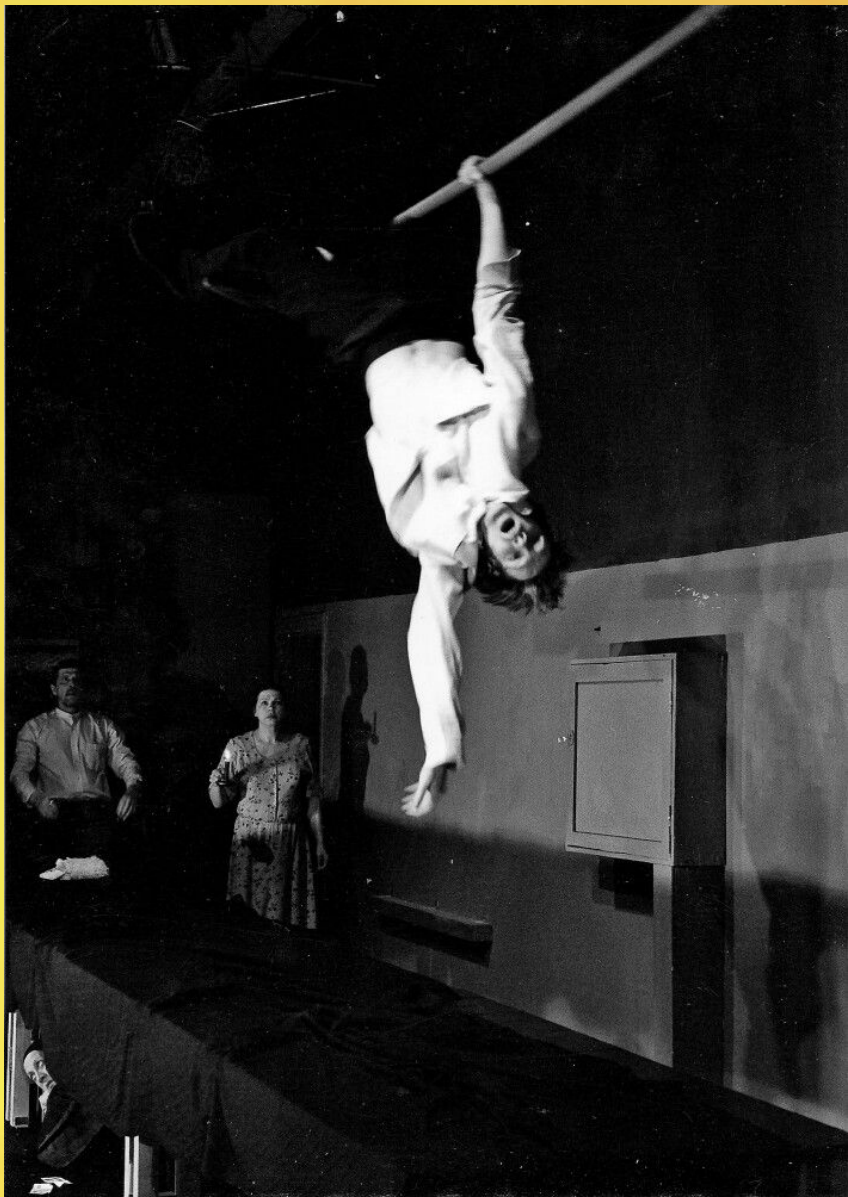
1905. gada 7. augustā Vecpiebalgā notiek pasākums, kur R. Blaumanis piedalās un deklamē dzejojumu „Uz kaujas lauka” un Viktora fon Andrejanova „Pasaules lūgšanu”.

R. Blaumanis viesojies arī Jēkaba Paukuļa namā Valņu ielā 5. Kā liecina atmiņu pieraksti un vēstules, Jēkaba Paukuļa meita Johanna Emīlija jeb Annika bija viena no R. Blaumaņa izredzētajām iespējamās sievas meklējumos.

Vēl J. Ozolam Valņu ielā 5 bija palīgtelpas (sietuve, darbinieku kopmītnes).

Dārta Dzenīte apcerē «Kā Rūdolfs Blaumanis sievu meklēja jeb Cēsnieces Blaumaņa dzīvē» stāsta par laikposmu XIX gadsimta beigās, kad Blaumanis bieži viesojās Cēsīs un viņam veidojās tuvākas attiecības ar vairākām Cēsu dāmām.

Rūdolfa Blaumaņa lugas “Pazudušais dēls” iestudējums
Māras Ķimeles režijā 2002.gadā Valmieras Drāmas teātrī;

2004.gadā Pētera Krilova režijā – Pūlīšu Pauls Latvijas
Nacionālajā teātrī – Ingas Abeles versija

“Spēlmaņu nakts” balva: <https://replay.lsm.lv/lv/ieraksts/ltv/278356/gada-aktieris-kaspars-zvigulis>

Nominācijas: 2001./2002. spilgtākā debija – “Pazudušais dēls” VDT

2002./2003. labākais jaunais skatuves mākslinieks – “Godīgā meitene” VDT

2008./2009. Gada aktieris otrā plāna lomā – “Visiem zināmais lācis un viņa dr.”, “Uz neatgriešanos” LNT

2021./2022. Gada aktieris – “Mazā naudiņa” LNT

Cēsu Valsts ģimnāzijas reģionālā Metodiskā centra organizētais praktiskais seminārs

**„Kultūras mantojums personiskajā un ikdienas pieredzē.
Latvijas Kultūras kanona un citas kultūras vērtības kā identitātes izteicējas un
kultūras mantojuma liecības”**

2023.gada 10.oktobris
Cēsīs

”Interpretācijas izpratne un interpretācijas prasmes attīstīšana.

Latvijas Kultūras kanona vērtības kultūrvidē.

Kultūrvides izzināšanas iespējas mācību procesa uzlabošanā.”

Mag. philol. Māris Bušmanis